

Nationaal plan in situ behoud van ons levend erfgoed

Drie maatschappelijke organisaties die zich sterk maken voor ons levend erfgoed hebben elkaar gevonden. Onder het motto 'zonder agrobiodiversiteit geen voedselzekerheid' zoeken de Stichting De Oerakker (DOA), de Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) en de Vereniging van Bos- en Natuureigenaren (VBNE) met een nationaal plan draagvlak voor het behoud van de Nederlandse oorspronkelijke rassen en soorten. Het centrum voor Genetische Bronnen Nederland (CGN) ondersteunt deze organisaties daarin met zijn expertise.

Het doel van het nationaal plan in situ behoud van het levend erfgoed is het behoud van ons Nederlands levend cultureel erfgoed te waarborgen en het gebruik ervan te stimuleren. Dat kan alleen als er meer draagvlak voor komt in de maatschappij, in de politiek en bij de overheid. De in Nederland ontwikkelde rassen van planten, landbouwhuisdieren en autochtone bomen en struiken zorgen voor onze agrobiodiversiteit en we zijn ervan overtuigd dat ze een unieke bijdrage leveren aan onze leefomgevingen, de variatie in onze voedselbronnen en aan een 'biodivers' landschap.

Aandachtspunten

De opslag in de genenbank van genetisch materiaal van de oorspronkelijke Nederlandse rassen gebeurt op professionele wijze door het CGN. Het in situ behoud van traditionele Nederlandse rassen heeft nog steeds geen sterke economische basis

We willen voorkomen dat ons levend erfgoed alleen nog maar beweegt als de wind van richting verandert

en de erkenning van het belang ervan is niet verankerd in de Nederlandse samenleving. Dat gedeelte van het behoud van ons levend erfgoed komt meestal neer op enthousiaste vrijwilligers die zeer beperkt kunnen beschikken over professionele ondersteuning. Daarom vinden we professionalisering van het in situ behoud

een van de eerste aandachtspunten. Daarnaast is het nodig om het levend erfgoed te inventariseren, genetische diversiteit te monitoren en te zorgen voor een actueel overzicht van de traditionele Nederlandse rassen en de herkomst ervan. Een belangrijk aandachtspunt is het stimuleren van duurzaam beheer en gebruik van deze genetische bronnen.

Dat alles vraagt om meer bewustwording en kennis hoe men met levend erfgoed kan ondernemen of het kan inzetten in natuurbeheer. Daarnaast zou er in de wet- en regelgeving meer ruimte moeten zijn voor het in situ behoud en gebruik van ons levend erfgoed.

Samenwerken

Het idee voor het nationaal plan in situ behoud van het levend erfgoed ontstond eind 2012 op de Dag van de Genetische Diversiteit te Baarn. Een integraal beleid is nodig voor een duurzaam gebruik en behoud van ons levend erfgoed.

Er bleek behoefte te zijn aan kennis over de mogelijkheden van in situ behoud van traditionele rassen en gewassen in de voedselproductie en in natuur- en landschapsbeheer. In het nationaal plan is een strategie geformuleerd hoe de verschillende domeinen (dier, plant en boom) dit samen willen bereiken. Zo willen we ook in samenwerking met andere partijen in de voedselproductie en het natuurbeheer ons levend erfgoed de plaats geven die het verdient. ●

